

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/52/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619204187
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6619204187.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky M., R. XXX/X, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: B. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., R. XXX/X, štátny občan Slovenskej republiky a B. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., M. XXX/XX, štátny občan Slovenskej republiky, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 6C/172/2010-23 zo dňa 26.11.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.12.2010, v spojení s opravným uznesením č.k. 6C/172/2010-29 zo dňa 10.01.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.01.2011, vo výroku o výživnom tak, že z v y š u j e výživovaciú povinnosť otca B. S., nar. XX.XX.XXXX na maloletú K. S., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 70,- Eur mesačne na sumu 150,- Eur mesačne, počnúc dňom doručenia tohto rozsudku.

II. Takto určené výživné j e o t e c p o v i n n ý platiť vždy mesačne vopred k rukám matky maloletého dieťaťa do 15. dňa toho ktorého mesiaca.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého dieťaťa návrhom doručeným Okresnému súdu Lučenec dňa 19.09.2019 žiadala zvýšenie výživného na maloletú K. S., nar. XX.XX.XXXX. Návrh odôvodnila skutočnosťou, že rozsudkom o rozvode manželstva rodičov bola maloletá K. zverená do osobnej starostlivosti matky a otca súd zaviazal prispievať na jej výživu sumou 70,- Eur. Dňa 02.09.2019 maloletá začala študovať na strednej škole - Konzervatóriu Jozefa Adamoviča v I.. Vzhľadom na túto skutočnosť sa zvýšili výdavky matky na jej výchovu a starostlivosť. Dcéra v súčasnosti nosí zubný strojček, v minulosti jej prispel aj otec, v súčasnosti je však potrebné ešte doplatiť sumu 140,- Eur. Výdavky na štúdium predstavujú 117,- Eur internát a celodenná strava, 26,- Eur stravné lístky v škole, ZRPŠ na internáte 30,- Eur. Dňa 20.09.2019 sa uskutočnil ZRPŠ na strednej škole, kde je potrebné uhradiť sumu 50,- Eur. V súvislosti so štúdiom bolo nutné maloletej zakúpiť špeciálne cvičebné oblečenie a obuv potrebné k výučbe študijného odboru literárno-dramatické umenie. Ďalej jej bolo zakúpené vybavenie na internát (osobná hygiena, obuv, oblečenie) a školské pomôcky (písacie potreby a školský ruksak). Maloletá má zriadený účet, na ktorý jej chodí výživné od otca. V prípade potreby jej prispieva aj matka, ktorá je v súčasnosti nezamestnaná, v evidencii úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. V čase podania návrhu matka ešte nevedela uviesť výšku podpory v nezamestnanosti. Vzhľadom na zvýšené výdavky dcéry žiadala o výživné vo výške 150,- Eur s tým, že je prístupná dohode podľa vyjadrenia otca dieťaťa. Otec maloletej občas na jej požiadanie prispel aj mimo súdom určeného výživného - na zubný strojček a flautu.

2. Na súdnom pojednávaní matka maloletého dieťaťa na svojom návrhu trvala a uviedla, že v auguste kontaktovala bývalého manžela, pretože dcére K. prišli šeky v hodnote 117,- Eur. Hneď to vyplatila. Otcovi dieťaťa volala, ako je to s vyplatením, aby sa dohodli. Ten povedal, že podľa toho, ako bude mať. Napriek tomu ani raz K. neposlal 120,- Eur, ale je pravda, že dal dcére 20,- Eur alebo jej napríklad zaplatil stravné lístky. Matka žiadala, aby bolo výživné fixne upravené. Aby bolo určené, že to otec dcére na výživné zaplatí, nie či to zaplatí. Je pravdou, že otec dcére prispieva na stravu, prispel jej na zubný strojček, na flautu a zatiaľ s týmto nebol problém. Matka bola ochotná sa dohodnúť, pretože výživné nie je pre ňu, ale pre dcéru K.. Matka maloletej uviedla, že od 17.09. je nezamestnaná. Predtým pracovala v potravinách Q., jednalo sa o franšizu s Potravinami KAČKA, na ktoré boli naviazané zásobovaním, z toho dôvodu musel byť obchod zatvorený. Naposledy dostala výplatu v októbri 2019 za mesiac september, a to alikvotnú časť - polovicu mesiaca, a bude dostávať dávku v nezamestnanosti vo výške 10,- Eur na deň, čo vychádza asi 290,- až 300,- Eur mesačne. Matka očakáva, že sa bude môcť opäť zamestnať u svojho predchádzajúceho zamestnávateľa. Uviedla, že ju podporuje aj dospelá dcéra a v súčasnosti výdavky zvláda aj preto, že si v minulosti pre K. šetrila, odkladala si asi po 20,- Eur, pretože vedela, že dcéra chce ísť študovať na konzervatórium. Nechcela byť vo všetko závislá na bývalom manželovi, takže keď je potrebné, z tohto sporenia vyberie, siahne na peniaze, ktoré dcére odkladala. Ak by niečo „vyskočilo“, vie sa obrátiť na bývalého manžela, ale pre ňu je to prosenie, nakoľko so všetkým mu musí volať.

2.1. Pokiaľ ide o bežné výdavky na dcéru K., na MHD si dcéra kupovala lístok asi za 27,- Eur na tri mesiace, čo jej zaplatil otec. Za internát platí 32,- Eur mesačne. Pokiaľ ide o stravu na internáte, tam platí raňajky a večere, minulý mesiac to bolo 24,- Eur, tento mesiac 55,- Eur. Okrem toho si dcéra kupuje stravné lístky na obed, to je 26,- Eur mesačne. ZRPŠ platili 50,- Eur za rok. Na mobilný telefón jej matka dobíja kredit 9 - 10,- Eur mesačne. Keď je potrebné, dá jej vreckové 20,- Eur na mesiac. Dcére chodí výživné od otca vo výške 70,- Eur mesačne na účet, ktorým disponuje len dcéra, plus keď potrebuje, matka jej dá vreckové. Matka platí dcére internát, raňajky a večere na internáte šekom, ZRPŠ, dobíja jej kredit na mobilný telefón. Stravné lístky si kupovala sama. K tomu ešte potrebuje oblečenie, to si niekedy kúpi sama. Cez víkend je potrebné vybalíť ju na internát. Pokiaľ ide o výdavky v domácnosti, na nájom platí matka 65,- Eur mesačne, polovicu nájmu platí dospelá dcéra, na elektrinu 40,- Eur mesačne, plyn 6,- Eur mesačne, televízia a internet 20,- Eur mesačne. Dospelá dcéra sa vydala, býva v C. S., už s nimi nežije, v byte býva iba matka s maloletou K.. Inú vyživovaciu povinnosť matka nemá. Matka súhlasila aj s tým, aby súd určil výživné vo výške 150,- Eur, pretože to je pre dcéru K., aj keď sa obávala narušenia vzťahov s otcom dieťaťa.

3. Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného, avšak nie na sumu 150,- Eur. Čo má platiť, to si platí. Svoje záväzky si plní a dcére dáva aj navyše. Dodatočne jej poslal tento mesiac okrem výživného 70,- Eur aj 50,- Eur, aj keď nie v rovnaký deň. Keď má, samozrejme pošle peniaze. Keď mu príde výplata, ešte v ten deň dcére posielala peniaze. V septembri jej tiež poslal viac. Peniaze jej dal, aj keď ju boli zaviezť na internát. Suma 120,- Eur je v poriadku, lebo keď má, jej dá aj mimo. Keď bude mať, pošle jej alebo jej kúpi, čo bude potrebovať. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Jeho výdavky na bývanie sú 150,- Eur mesačne. Býva v spoločnej domácnosti s manželkou a jej dvoma dospelými synmi. Bývajú teda spolu štyria, dospelí synovia prispievajú manželke, a ako treba, pomôžu. Ďalšie výdavky otca maloletého dieťaťa tvoria výdavky na mobilný telefón s internetom 50,- Eur mesačne a spláca pôžičky 400,- Eur mesačne na zariadenie a 117,- Eur mesačne spláca auto. Suma 150,- Eur sa otcovi maloletej javila privysoká, pretože má pôžičiek vyše 550,- Eur. Ak súd určí výživné 150,- Eur, keď príde K., budú len doma, nebudú nikde chodiť. Uviedol, že oni všetky tri dcéry vychovali k skromnosti, 120,- Eur výživné by platil. Keby mohol, platil by aj viac.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky a otca maloletého dieťaťa, prečítaním správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 26.09.2019, listinných dôkazov preukazujúcich príjem matky a výdavky v domácnosti, ako aj výdavky na maloletú K., potvrdenia o príjme otca maloletého dieťaťa, listinných dôkazov preukazujúcich výdavky otca maloletého dieťaťa, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov, prečítaním spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 6C/172/2010 a zistil tento skutkový stav:

5. Z rodného listu maloletého dieťaťa má súd preukázané, že rodičmi maloletej K. S., nar. XX.XX.XXXX sú matka B. S., nar. XX.XX.XXXX a otec B. S., nar. XX.XX.XXXX.

6. Manželstvo rodičov maloletého dieťaťa bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 6C/172/2010-23 zo dňa 26.11.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.12.2010, v spojení s opravným uznesením č.k. 6C/172/2010-29 zo dňa 10.01.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.01.2011. Predmetným rozsudkom zároveň súd schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v zmysle ktorej bola maloletá K. S. zverená na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej K. mesačne sumou 70,- Eur počnúc právoplatnosťou rozsudku. Styk otca s maloletým dieťaťom súd neupravoval. V čase rozhodovania mala maloletá K. sedem rokov a navštevovala 1. ročník Základnej školy v M.. Matka B. S. bola zamestnaná ako predavačka v predajni CBA a.s. v M. s čistým mesačným príjmom 349,63 Eur. Otec maloletej B. S. bol zamestnaný v spoločnosti Železnice Slovenskej republiky s priemerným čistým mesačným príjmom za posledný štvrtrok roku 2010 vo výške 547,30 Eur a poberal prídavky na deti vo výške 43,98 Eur.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 26.09.2019 má súd preukázané, že matka dieťaťa B. S. je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 17.09.2019, pomoc v hmotnej núdzi nepoberá ani nepožiadala o jej výplatu. Otec maloletej B. S. nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pomoc v hmotnej núdzi nepoberá ani nepožiadal o jej výplatu.

8. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že matka dieťaťa bola od 11.06.2012 do 04.06.2019 zamestnaná v spoločnosti Potraviny KAČKA, a.s. (predtým CBA, a.s.). V období od 09/2018 do 06/2019 jej priemerný čistý mesačný príjem z tohto zamestnania činil 495,- Eur. Od 05.06.2019 bola matka zamestnaná u zamestnávateľa W. M. - Q. so sídlom S. XXX, Y.: XXXXXXXX. V období od 06/2019 do 08/2019 predstavovala jej priemerná čistá mesačná mzda sumu 522,28 Eur. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Lučenec č. 6080/2019-LC-DvN zo dňa 07.10.2019 bol matke maloletej priznaný nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50 % denného vymeriavacieho základu 19,9917 Eur od 17.09.2019 na obdobie šiestich mesiacov, t.j. cca 10,- Eur denne.

9. Otec maloletého dieťaťa predložil súdu výplatné pásky preukazujúce výšku mzdy od zamestnávateľa za mesiace 10/2018 až 9/2019. Priemerný čistý mesačný príjem otca za toto obdobie činil 777,43 Eur.

10. Zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom má súd preukázané, že sociálne šetrenie u otca maloletého dieťaťa B. S., bytom M., M. XXX/XX bolo vykonané dňa 01.10.2019 a bol pri ňom prítomný menovaný sám. B. S. býva v štvorizbovom rodinnom dome, ktorý patrí jeho súčasnej manželke. V uvedenom dome býva pán S. so svojou manželkou K. S., ktorá je zamestnaná ako zdravotná sestra a s dvomi dospelými manželkinými synmi z predchádzajúceho manželstva, ktorí sú zamestnaní. V dome na prízemí je zariadená kuchyňa a obývacia izba. Na poschodí sú zariadené tri izby, jedna spálňa a dve detské izby, ktoré užívajú dospelí synovia pani S.. Izby sú zariadené účelovým nábytkom. Mesačné náklady na bývanie sú v sume cca 150,- Eur, v tejto sume je zahrnutá platba za plyn, elektrickú energiu, vodu a koncesionárske poplatky. Kúrenie v dome je plynové. Pán S. je zamestnaný na ŽSR Zvolen, pracovisko S., s čistým mesačným príjmom podľa jeho udania v sume cca 800,- Eur mesačne. Iný príjem nemá. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, ale je vlastníkom osobného motorového vozidla továrenskej značky Citroën Berlingo, rok výroky 2018. Otec maloletého dieťaťa sa pri sociálnom šetrení vyjadril, že súhlasí s návrhom matky na zvýšenie výživného maloletú K., nesúhlasí však s navrhovanou výškou výživného. On je ochotný platiť výživné na dcéru v sume 120,- Eur mesačne, na tejto sume sa v podstate aj s matkou dieťaťa pri rozhovoroch dohodli. Tiež je ochotný aj naďalej podľa potreby prispievať dcére aj nad rámec určeného výživného tak, ako tomu bolo aj doteraz. Ďalej uviedol, že prispel dcére aj na zubný strojiček a tiež ju sprevádzal na prijímacie skúšky, ktoré maloletá absolvovala na Konzervatóriu v Košiciach aj v Banskej Bystrici. Kým maloletá K. navštevovala Základnú školu v M., otec jej platiť obedy v sume cca 20,- Eur - 25,- Eur mesačne, tiež dcére zaplatil režijný lístok na dopravu v sume 28,- Eur ročne, aby mohla zadarmo cestovať vlakom.

10.1. Zo správy kolízneho opatrovníka ďalej vyplýva, že sociálne šetrenie u matky maloletého dieťaťa B. S., bytom M., R. XXX/X bolo vykonané dňa 01.10.2019 a bola pri ňom prítomná matka a jej maloletá dcéra K. S.. Pani S. býva v štvorizbovom byte, ktorý má v spoločnom vlastníctve s dospelou dcérou O. W.. V uvedenom byte býva s maloletou dcérou K. S., nar. XX.XX.XXXX, študentkou Konzervatória Jozefa Adamoviča v I., odbor herectvo, 1. ročník. Zdravotnú starostlivosť maloletej K. poskytuje pediatrička MUDr. W. V.. V byte je zariadená kuchyňa, kde sa nachádza kuchynská linka, stôl so stoličkami, elektrospotrebiče bežnej potreby. V spálni je umiestnená zostava skriň a posteľ. V detskej izbe sa

nachádza posteľ, nábytok a písací stolík. Ďalšiu izbu v byte má zariadenú dospelá dcéra pani S., O. W., ktorá v byte nebyva. Mesačné náklady na bývanie sú v sume 130,- Eur, čo je platba za nájom (polovicu nájmu v sume 65,- uhrádza dcéra pani S.), 40,- Eur, čo je platba za elektrickú energiu, 6,- Eur, čo je platba za plyn a 20,- Eur, čo je platba za internet a káblovú TV. Pani S. je nezamestnaná, je v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko M. a vybavuje si dávku v nezamestnanosti, ktorej výšku ešte pri sociálnom šetrení nevedela uviesť. Naposledy bola zamestnaná u zamestnávateľa Q. Potraviny S. a v mesiaci október 2019 mala vyplatenú mzdu od zamestnávateľa v sume 220,- Eur a poberá prídavok na dcéru K. v sume 24,34 Eur. Iný príjem nemá. Matka maloletého dieťaťa má s dcérou nasledovné zvýšené výdavky - maloletá K. počas týždňa býva na internáte, za ktorý platí sumu 32,- Eur mesačne, za stravu na internáte platí sumu 90,- Eur mesačne, 10,- Eur platí za ISIC kartu na mestskú hromadnú dopravu, 9,- Eur nabíja dcére kredit na mobilný telefón a podľa potreby jej prispieva na vreckové v sume cca 30,- Eur za mesiac. Matka sa pri sociálnom šetrení vyjadrila, že trvá na podanom návrhu na zvýšenie výživného pre maloletú dcéru K., ale vie sa s otcom dieťaťa dohodnúť na sume 120,- Eur, preto navrhuje, nech súd schválil rodičovskú dohodu a zvýšil výživné na maloleté dieťa zo sumy 70,- Eur na sumu 120,- Eur.

10.2. V ten istý deň, 07.10.2019, bol priamo v prirodzenom prostredí vykonaný pohovor s maloletou K. S., nar. XX.XX.XXXX v súlade s článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa a podľa § 43 ods.1 zákona o rodine, bez prítomnosti matky a za prítomnosti kolízneho opatrovníka. Maloletá K. bola primerane jej veku a rozumovým schopnostiam oboznámená s prebiehajúcim konaním o zvýšenie výživného. Maloletá K. sa pri rozhovore vyjadrila, že je študentkou prvého ročníka Konzervatória Jozefa Adamoviča v I., odbor herectvo. V týždni býva na internáte V škole sa jej páči aj sa jej tam celkom darí. Spokojná je aj na internáte, dodržiava internátny poriadok. Vie o tom, že mama podala návrh na súd o zvýšenie výživného, povedala jej o tom matka sama. Výživné, ktoré jej platí otec, jej chodí na účet a ona si sama disponuje s finančnými prostriedkami Myslí si, že suma 120,- Eur jej bude postačovať na potreby spojené s jej výdavkami. Od roku 2015 nosí strojček na zuby, dnes (07.10.2019) bola na kontrolu strojčeka, otec jej na strojček prispel, ale ešte treba zaplatiť sumu cca 140,- Eur, ktorú matka spláca po 20,- až 40,- Eur mesačne. S otcom má celkom dobrý vzťah, stretáva sa s ním pravidelne.

10.3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately odporúčal vyhovieť návrhu matky maloletej K. S., resp. schváliť rodičovskú dohodu a zvýšiť výživné pre maloletú K. zo sumy 70,- Eur na sumu 120,- Eur od doručenia rozsudku. Pri rozhodovaní vo veci samej úrad poukázal na opodstatnené výdavky súvisiace s vekom maloletého dieťaťa, s plnením povinnej školskej dochádzky, so stravou a ošatením. V záujme maloletého dieťaťa je, aby sa na jej potrebách podieľali obidvaja rodičia podľa svojich možností a schopností s prihliadnutím na ďalší psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

17. Predmetom konania je zvýšenie výživného na maloleté dieťa za situácie, keď výška výživného bola už predtým upravovaná súdom.

18. Podľa zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom ich zákonnou povinnosťou, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť, teda schopné uspokojovať všetky svoje potreby (napr. hmotné, kultúrne) z hľadiska jeho veku, zdravotného stavu, štúdia, schopnosti zamestnať sa, vykonávať prácu a podobne.

19. Súd zdôrazňuje, že obaja rodičia majú voči dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť a jej plnenie je prvoradou povinnosťou rodičov. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, v danom prípade matka, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, zdravotná starostlivosť, ošatenie a podobne. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, v tomto prípade otec, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré súd určí rešpektujúc zákonné kritérium schopnosti, možnosti a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 zákona o rodine). Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje, ktorý však treba pri posudzovaní ďalej modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti (fyzická zdatnosť, vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky a podobne) ovplyvňované aj objektívnymi okolnosťami (dopyt na trhu práce a podobne).

20. Pre určenie výšky výživného je okrem zistenia príjmu rodiča dôležité zistenie jeho potencionálnej životnej úrovne limitovanej okrem majetkových pomerov aj jeho finančnými nárokmi na zabezpečenie uspokojovania jeho potrieb, pretože platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča (§ 62 ods. 2 veta druhá zákona o rodine).

21. Pri návrhu na zmenu výšky výživného je hlavnou úlohou súdu porovnanie pomerov na strane výživou oprávneného a na strane výživou povinného v čase pôvodného rozhodovania (v prejednávanej veci v roku 2010) a v čase nového rozhodovania. Predpokladom zmeny rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, nepostačuje však zmena akákoľvek, ale musí ísť o zmenu podstatnú. Zmenou pomerov podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností (na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom.

22. Súd konštatuje, že u matky maloletého dieťaťa zmena pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom na maloleté dieťa nastala. Matka bola v roku 2010 zamestnaná s čistým mesačným príjmom cca 350,- Eur. V súčasnosti je matka nie vlastnou vinou nezamestnaná, pričom podpora v nezamestnanosti, na ktorú jej vznikol nárok po dobu 6 mesiacov, bude predstavovať približne 290 - 300,- Eur mesačne. Okrem toho matka poberá prídavok na dieťa vo výške 24,34 Eur. Matka rovnako ako v čase predchádzajúceho rozhodovania má jednu vyživovaciu povinnosť.

23. Súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného nastala zmena pomerov aj u otca maloletého dieťaťa, pričom jeho príjem sa zvýšil (v roku 2010 predstavoval čistý mesačný príjem cca 547,30 Eur). V súčasnosti je jeho priemerný čistý mesačný príjem 777,43 Eur. Otec dieťaťa špecifikoval mesačné náklady súvisiace s bývaním 150,- Eur, mobilný telefón s internetom 50,- Eur a pôžičky „vyššie 550,- Eur“,

z toho 117,- Eur mesačne na auto a približne 400,- Eur na zariadenie domácnosti a splatenie iných dlhov. Vyživovaciu povinnosť má len k maloletej dcére K..

24. Nepochybne zmena pomerov nastala aj na strane maloletého dieťaťa, ktoré v čase predchádzajúceho rozhodovania bolo žiačkou 1. ročníka základnej školy, v súčasnosti je študentkou prvého ročníka strednej školy - Konzervatória Jozefa Adamoviča v I.. Zvyšujúci sa vek prináša so sebou vyššie náklady na výživu a ošatenie v súvislosti s rýchle sa meniacim fyzickým vzrastom dieťaťa, s rozvíjaním jeho záujmovej činnosti, nevynímajúc z toho náklady na kultúrne vyžitie, šport, zábavu a podobne, ale v tomto prípade predovšetkým s návštevou školy a s tým súvisiacimi finančnými nárokmi vrátane výdavkov na ubytovanie na internáte.

25. Matka vyčíslila odôvodnené potreby dieťaťa nasledovne: MHD cca 10,- mesačne, internát 32,- Eur mesačne, strava na internáte (raňajky a večere) - mesiac september 2019 - 24,- Eur, mesiac október 2019 - 55,- Eur, t.j. cca 40,- Eur mesačne, stravné lístky na obed 26,- Eur mesačne, ZRPŠ 50,- Eur ročne (4,16 Eur mesačne), kredit na mobilný telefón 9 - 10,- Eur mesačne, vreckové 20,- Eur mesačne. Pre úplnosť je potrebné zdôrazniť, že do výživného maloletého dieťaťa vstupujú aj náklady na bývanie v sume pripadajúcej na jedného člena domácnosti, t.j. v sume 65,50 Eur. Matka uviedla tieto výdavky v domácnosti: na elektrinu 40,- Eur, plyn 6,- Eur, internet a káblová televízia 20,- Eur, nájomné 65,- Eur (čo tvorí polovicu nákladov na bývanie, keď druhú polovicu hradí plnoletá dcéra matky dieťaťa), spolu 131,- Eur, čo na jedného člena domácnosti, keďže matka žije v spoločnej domácnosti len s maloletou K., predstavuje 65,50 Eur. Bežné výdavky maloletého dieťaťa (bez vreckového) teda predstavujú 187,66 Eur, pričom v tejto sume nie je zahrnuté stravovanie dieťaťa mimo školského zariadenia, oblečenie, obuv, hygienické potreby ani akékoľvek kultúrne alebo športové vyžitie.

26. Podľa zaužívanej rozhodovacej praxe súdov výživné, ktoré platí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20 % až 30 % čistého príjmu povinného rodiča. Otec nemá inú vyživovaciu povinnosť okrem vyživovacej povinnosti k maloletej K.. Mesačný príjem otca podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa o príjme predstavuje 777,43 Eur. Otec vyčíslil výdavky na bývanie 150,- Eur (keďže v spoločnej domácnosti žijú štyri osoby, na otca dieťaťa tieto výdavky pripadajú v sume 37,50 Eur) a pôžičky v sume cca 550,- Eur, ktoré nijakým spôsobom súdu nepreukázal, jedná sa však o pôžičku na motorové vozidlo, zariadenie domácnosti a splatenie iných záväzkov. Súd poznamenáva, že výživné na maloleté deti má prednosť pred inými výdavkami rodičov, a to napríklad aj pred platením telekomunikačných výdavkov alebo pôžičiek a úverov na zariadenie domácnosti, ktoré súd vo vzťahu k plneniu vyživovacej povinnosti na maloleté deti nepovažuje za nevyhnutné výdavky. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. V tejto súvislosti je nevyhnutné zdôrazniť, že rodičia musia nakladať so svojím príjmom zodpovedne tak, aby neohrozili svoju vyživovaciu povinnosť k deťom, pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Súd teda vychádzal z čistého príjmu otca dieťaťa (777,43 Eur - 37,50 Eur), čo činí cca 740,- Eur. Vyššie uvedené rozpätie sa teda v prípade otca maloletého dieťaťa pohybuje od 148,- Eur do 222,- Eur. Bez ohľadu na povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletemu dieťaťu považuje súd za riskantné a ľahkovážne konanie otca maloletého dieťaťa, ktorý pri výške svojho príjmu 777,43 Eur pripustil svoje úverové zaťaženie až do výšky 550,- Eur, teda až v rozsahu 70 % svojho príjmu. Na druhej strane neuniklo pozornosti súdu, že matka v čase, keď bola riadne zamestnaná, hoci jej príjem dosahoval asi 2/3 príjmu otca dieťaťa, sa usilovala sporiť maloletej dcére aspoň v malých sumách, pričom z týchto prostriedkov v súčasnosti v čase núdze čerpá.

27. Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že v schopnostiach a možnostiach otca maloletého dieťaťa bude prispievať výživným vo zvýšenej miere, a to 150,- Eur mesačne.

28. Zároveň súd rozhodol o splatnosti a spôsobe platenia výživného k rukám matky. Súd pripomína, že rozhodnutie súdu o výživnom je predbežne vykonateľné, preto určil povinnosť otca maloletého dieťaťa plniť vyživovaciu povinnosť od doručenia rozsudku.

29. Záverom súd považuje za potrebné poznamenať, že rodičia súdu nepredložili na schválenie dohodu o zvýšení výživného na maloletú K. v sume 120,- Eur mesačne (hoci tento úmysel vyplýval zo správy kolízneho opatrovníka). Súd však poznamenáva, že prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa týkajú maloletého dieťaťa, je záujem dieťaťa a v tomto prípade výživné 120,- Eur

podľa názoru súdu nie je súladné so záujmom dieťaťa. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Na životný štandard otca dieťaťa poukazuje aj tá skutočnosť, že je schopný platiť pôžičky vo výške 550,- Eur vrátane pôžičky na nové motorové vozidlo (rok výroby 2018). Súd len pripomína, že aj v prípade, ak by bežné výdavky maloletého dieťaťa odôvodňovali určenie nižšieho bežného výživného, avšak majetkové pomery povinného rodiča to dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor.

30. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.